

Voorwoord

De Hoge Raad bestaat uit drie onderdelen: het rechtscollege de Hoge Raad, het parket van de procureur-generaal bij de Hoge Raad en de directie bedrijfsvoering. Daarnaast kent de Hoge Raad een indeling naar type recht: er is een sector civiel recht, een sector strafrecht en een sector belastingrecht. De verschillende onderdelen van de Hoge Raad en de verschillende sectoren leggen in dit jaarverslag verantwoording af over de werkzaamheden in het afgelopen jaar.

De werkzaamheden van de Hoge Raad berusten in de kern erop dat rechten, plichten en belangen van mensen en organisaties in onze democratische rechtsstaat door het recht worden beschermd. Wie werkt bij de Hoge Raad, zet zich in voor de vervulling van die rol van de Hoge Raad in het rechtssysteem en in de maatschappij, waarin juridische vraagstukken rijzen in een nationale en internationale omgeving die verandert. Waarden van de rechtspraak zoals integriteit, deskundigheid en zorgvuldigheid zijn niet alleen essentieel voor de werkzaamheden die in het afgelopen jaar zijn verricht. De kwaliteit van de werkzaamheden van de Hoge Raad zal ook in de toekomst vanuit zulke waarden gewaarborgd moeten zijn. In een veranderende samenleving vraagt dat om oriëntatie op de omgeving en bescherming van de functie van rechtspraak voor mensen en organisaties in de democratische rechtsstaat.

Daar hoort bijvoorbeeld bij dat door de tijd heen informatie beschikbaar is over het belang van de functie van de Hoge Raad voor mensen en organisaties. Zo is tegenwoordig steeds meer informatie beschikbaar over oudere rechtszaken die van invloed zijn op de rol van het recht in de samenleving. In 2023 werd het duizendste ‘mijlpaalarrest’ gepubliceerd: een arrest van vóór het jaar 2000 dat een mijlpaal markeert in de rechtsontwikkeling en rechtsvorming. Verder opende de Hoge Raad in 2023 – net als in eerdere jaren – zijn deuren voor het publiek. Nieuw was dat hij dat in 2023 deed in het kader van Rondje Rechtsstaat, de afsluitende dag van de Week van de Rechtsstaat. Tijdens deze week, die de Hoge Raad mede-organiseerde, werd de belangrijke boodschap van de rechtsstaat uitgedragen naar de maatschappij.

Oog hebben voor wat er speelt in de nationale en internationale context van de Hoge Raad is een dynamisch proces dat voortdurend aandacht vraagt en krijgt in de taakvervulling van de Hoge Raad. In 2023 werd deze dynamiek speciaal belicht in de conferentie “EUnited in Diversity II”, die op 31 augustus en 1 september 2023 plaatsvond in het gebouw van de Hoge Raad. Presidenten en leden van de constitutionele hoven en hoogste gerechten van de lidstaten van de Europese Unie, het Hof van Justitie van de Europese Unie en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ontmoetten elkaar in Den Haag om te spreken over de kernwaarden waarop de Europese Unie is gegrondvest, zoals de democratische rechtsstaat en de bescherming van mensenrechten.

De waarden van de rechtspraak van de Hoge Raad nu en in de toekomst waarborgen betekent dat er steeds mensen nodig zullen zijn die samenwerken vanuit hun uitstekende kennis en werkervaring. De Hoge Raad vierde in 2023 het 45-jarig bestaan van zijn wetenschappelijk bureau (WB). Medewerkers van het WB – talentvolle, vaak jonge juristen – vervullen een essentiële rol in de ondersteuning van het rechtscollege en het parket. Ter gelegenheid van dit

negende lustrum werd de Hoge Raad podcast gelanceerd. In deze podcast vertellen juristen van het WB over hun werk bij de Hoge Raad.

Al met al laat het jaarverslag zien dat de Hoge Raad ook in 2023 in het belang van de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling en de rechtsbescherming van mensen en organisaties heeft kunnen werken aan zijn taakvervulling mede dankzij de inzet van de mensen die bij de Hoge Raad werkzaam zijn.

Dineke de Groot, president

Edwin Bleichrodt, procureur-generaal

Vera de Witte, directeur bedrijfsvoering

